

Obrambni vestnik.

KDO BRANI UČITELJSTVO NA SEVEROZAPADNI MEJI JUGOSLAVIJE.

Mariborska klerikalna lista »Slovenski Gospodar« in »Straža« ki zastupljata s svojimi mnogotisičnimi izvodi slovenski narod po načelu: »Le pridno po njih, mnogočesa mora obviseti«, ne podkopavata s svojimi lažnimi poročili samo vere v veljavo oblasti in države, temveč blatita na upravnih hudobnih načinih tudi ves učiteljski stan, da bi mu iz nizkih strankarskih ozirov vzela pred narodom spoštovanje in vero v njegovo pravičnost in človekoljubnost.

V svoji številki z dne 30. maja t. l. je pisal »Slov. Gospodar« pod naslovom »Šolske počitnice na kmetih«, rekoč: »..... seveda učiteljstvo, ki zdaj neomejeno komandira s šolo in z otroci, ni hotelo uslišati zahteve ljudstva. Nekako mišostno so lani za en mesec odnehali, letos pa, kakor pravijo, se bodo počitnice začele že 28. junija...« »... vidi se iz tega, da nima učiteljstvo z višjim šolskim svetom vred nič srca iz ozirov na kmeta in nega potrebe...« Z ozirom na slab šolski obisk na pravi: »... To je končni uspeh trmaste svoiglavnosti in brezobzirnosti liberalnega učiteljstva...« »Tako se godi, če imajo vsa oblast nad šolo in otroci liberalni učitelji. Liberalno učiteljstvo se igra z otroci in ljudstvom, kakor mačka z miško s pomočjo Belgrada...« »... zato so za centralizem, da bi lahko s pomočjo vlade neomejeno nad šolo in otroci proti volji staršev in ljudstvu komandirali...«

Dnevnik »Tabor« v Mariboru je odgovoril »Slov. Gospodaru«, da on namenoma natolcuje naše učiteljstvo, da si dobro ve da ni naučni oddelek pokrajinske uprave vprašal niti učiteljskih organizacij niti krajin in okrajnih šolskih svetov za tozadevno mnenje. Letos napada učiteljstvo, lani pa ni podučil krajin šolskih svetov, naj se pritožijo v 14 dneh na naučno ministrstvo, s tem bi dosegli zakonito odločljivo moč te naredbe, to se pravi, da bi se jim letos ne trebalo poročiti in bi torej lahko imeli glavne počitnice še po starem, a ker je »Slov. Gospodar« in »Straža« več do natolcevanja in obrekovanja, zato sta opustila ta poduk ter zdaj pridno udrihata po učiteljstvu. »Tabor« je končal z besedami, katere tudi mi podpišemo:

»Tako je, eg. Vi znate biti nač hudobni, znate to zadevo zlorabiti proti učiteljstvu, nočete na naroda prav podučiti. Glavni urednik teh dveh listov je duhovnik, ravnatelj tiskarne je duhovnik, dva duhovnika sedita v uradništvu vsi skupaj erešijo proti 8 božji zapovedi, ki prenevedu vsako laž, obrekovanje, opravljanje krivo natolcevanje, predrzno sodbo in podnihovanje. Zdi se nam, da storimo dobro delo, če vsem tem gospodom ponovimo da je v 8 božji zapovedi zapovedano resnico govoriti, odkritosrčno biti v besedi in dejanju, negatiati se za dobro ime svojega bližnjega in preklicati obrekovanje in opravljanje. Učiteljstvo je z vami vred poklicano, delati za pravost naroda, zato ga ne smete opravljati in natolcevat. To je naš odgovor glavnemu uredniku — duhovniku Golecu.

Vkljub temu odgovoru vrgla »Tabor« in »Slov. Gospodar« še naprej zlorablja naredbo glavnih počitnic, valji je še naprej krivdo te naredbe na »brezobzirno učiteljstvo«, na kar mu je »Tabor« v številki z dne 21. junija t. l. v našem imenu odvrnil: »... toda tonzurni krog »Slov. Gospodaria« zaman kaj poiasnijuš in dokazuješ. Ti katoliški gospodje nač hočejo v imenu svoje velike ljubezni do bližnjega učiteljstvo pred narodom obrekovati, opravljati in sumničiti, ker vedo, da z lažjo za svoje nečedne namene več dosežejo nego z resnico. Maziljenemu uredniku »Slov. Gospodaria« torej moramo iz velikega katekizma ponoviti besede: »Odpravi od sebe hudobna usta in opravilne ušnice naj bodo daleč od tebe! Preg. 4. 14.« Naše, po krivici napadeno učiteljstvo se naj toži z upanjem, da se bode hudoba pri »Slov. Gospodariju« sama kaznovala.

Iz teh in raznih drugih napadov »Slov. Gospodaria« in »Straže« je razvidno, da je za učiteljstvo postala potreba stoniti v obrambo proti njeni hudobi na Koroški cesti v Mariboru. Ta hudoba je vsled tega, ker je njen odgovorni urednik VI. Pušenjak kot državni poslanec nasproti sodišču tako dolgo imun, dokler ga imuni odsek državnega zbora ne izroči pri sodišču, za njegovim hrbtom varna.

V javnem mnenju je postal list »Tabor« naš zagovornik, ker izhaja »Slov. Gospodar« najmanj v 6krat večjem šte-

vilu, ne more »Tabor« sam parirati strogemu črnemu zmaju, zato bode treba stanovsko obrambnemu odseku UJU oskrbeti vseobčno pooblastilo, naj nastopa vselej proti vsakemu listu na račun UJU, ki bode učiteljstvo obrekoval oziroma žalil.

Po drugi strani pa nastaja potreba, naj se učiteljstvo med seboj tako organizuje, da ne bode nobena učna oseba več prestopila praga v brlog organizacije črne zmaja. »Slov. Gospodar«, »Straža«, Cirilova tiskarna in trgovina s papirjem, tiskovinami, knjigami itd. v Mariboru, so otroci enega očeta — klerikalizma, so pod enim skrbstvom — konzorcija. Ta konzorcij vzdržuje oba lista, tiskarno in trgovino. Učiteljstvo iz dežele in mest ter meščanskih in srednjih šol hodi pridno v to trgovino kupovat ne samo za sebe, temveč tudi za šole, vse zasebne in šolske potrebščine ter pomaga s tem gmotno plesti korobač, s kojim vihti po naših hrbtih duhovnik Golec in njegovi pomočniki — žalibog je med njimi tudi bivši učitelj Gimajnar, od katerega želimo, če že nima toliko moči, da bi zabranil v uradništvu napade na svoj bivši stan, naj bi si našel sčasoma drugod pošten kruh.

Na severozapadni meji Jugoslavije brani za sedaj učiteljstvo samo list »Tabor« učiteljstvo samo pa ni doslej storilo skoro ničesar v svojo obrambo, ker je menda krivega mnenja, da je najbolje vse izbruhne duhovniškega sovražstva do nas ravnodušno prezirati ter ponižno molčati in poljubovati s svojo gmotno podporo — »farški korobač«.

»Kdor hoče doseči mir, mora iti v boji!«

Dalje naj v ti zadevi govori stanovski obrambni odsek, delegacija in pokrajinska skupščina.

Iz Jugoslavije.

+pov. Pokrajinska skupščina v Ptuj. Izkaznice za vožnjo Ptui se dobe pri predsednikih društev oziroma osebno v pisarni Strokovnega tajništva. Ponovno opozarjamo na klavzulo, ki jo mora po odredbi železniškega ravnateljstva imeti vsak na izkaznici in ki se glasi: »Z odlokom št. 1089 — II. 23. obrat, ravnat. juž. žel. dovoljen 50% popust voznih cen potniških vlakov za enkratno vožnjo od vstopne postaje do Ptuja in nazaj v času od 4.—13. julija 1923.« To klavzulo naj vsakdo sam pripiše na izkaznico. Popust je dovoljen na ta način, da kupi vsak udeleženec pri vstopni postaji ce lo enosmerno vožno karto, ki je veljavna tudi za povratno vožnjo. Prekinjenje vožnje ni dopustno. — Delegati naj pridejo na skupščino že z dopoldanskim vlakom, ker morajo sodelovati v odsekih in na delegaciji. — Vsak udeleženec naj se takoj pri prihodu v Ptui javi pri prioravljalnem odboru, ki posluša permanentno v deški osnovni šoli na Srbskem trgu nasproti okrajnemu glavarstvu — Počektiran je izlet v Hafoze. Žal je, pripravljani odbor odstopil od izleta v Jeruzalem, kjer bi izletniki imeli priliko spoznati enega naših predelov naše ožje domovine.

— Sotrudnike »Učiteljskega Tovariša«, ki bi želeli za priliko kongresa UJU prispevati za posebne izdaje lista, prosimo da nam prispevke pošljejo že prej.

— Člani poverjenstva UJU v Ljubljani, ki se udeležijo kot delegati ali gostje kongresa UJU dne 5. 6. in 7. avgusta v Ljubljani, naj se prijavijo do 15. julja poverjenstvu UJU v Ljubljani in s vrhove evidence glede prenočišč in prehrane. Ker bo udeležba velika, pozivamo članstvo na točnost in disciplino.

— Zveze vlakov za pokrajinsko skupščino v Ptui.

Odhod iz:				
Maribor	5:25	8:32	16:5	21:10
Zidnega mosta	1:30	7:6	13:51	19:35
Ljubljane	23:52	5:28	12:10	17:55
Zagreb	22:76	—	9:34	16:31
Prihod v Ptui	6:47	9:52	17:19	22:24
Zagreb preko Zgorazke proge	4:25	11:40	16:45	—
Varaždina	3:12	6:57	14:37	17:43
Kotoriba	1:10	6:30	14:30	19:40
Čakovca	3:51	7:36	15:36	21:20
Prihod v Ptui	5:5	8:46	16:46	22:53
Iz Ptuja proti Čakovcu	4:43	6:53	9:56	17:22
Iz Ptuja proti Pragerskem	0:51	5:7	8:50	16:51

* Samo ob nedeljah.
Debel tisk je brzovlak.
* Izkaznice za polovično vožnjo veljajo samo za polniške (osebne) vlake.

— Člani ljubljanskega in okoliškega društva naj ordejo po izkaznice za Ptui v pisarno strokovnega tajništva.

— Na državnem konservatoriju v Ljubljani sta napravila naša tovariša Josip Brnobič in Zdravko Svikaršič iz glasovira, gosli in solopetja kot glav-

nih predmetov državni izpit z odliko. — Vrlima tovarišema iskreno čestitamo!

— Celjsko učiteljsko društvo se izreče proti vsaki redukciji učiteljstva, ker bi se na ta način le reducirali razredi. Če se na le izvalja reduciranje učiteljstva, naj se v prvi vrsti reducira nekvalificirano osebo, v drugi vrsti pa učiteljice, ki so omožene z neučitelji.

— Maturanti mariborskega učiteljskega iz leta 1880. in 1881. vsi na krov in pridite 7. julija t. l. k našemu sestanku v Ptui! — Tovariške pozdrave Ant. Porekar, nadučitelj.

— Novo izžrebano številke književne tombole Jugoslovanske Matice so: 80, 82, 57, 40, 74, 81, 7, 12, 90, 10, 48, 83, 62, 68, 6, 65, 85, 18, 51, 71, 47, 67, 86, 9, 88, 37, 63, 60, 28, 89, 70.

— Okrajna učiteljska konferenca za ljubljansko okolico se je vršila v soboto, dne 23. junija 1923 v Mestnem domu v Ljubljani. Predsednik konference okrajni šolski nadzornik Andrej Rapč, je ob 9. uri otvoril konferenco. Tov. g. nadzornik se je preko spomina vseh živih spominjal vrgla tovariša Josipa Berganta iz Grosupljeja, katerega ni več med nami. Nadalje se je spominjal g. nadzornik vrgla tovariša ljubljana nadučitelja Janka Žirovnika, ki praznuje letos 50letnico svojega delovanja. Nato povzame besedo g. predsednik okrajnega šolskega sveta dvorni svetnik dr. Ferjančič. Sporoča, da je pravkar prejel ukaz v »Najvišjem odlikovanju« nadučiteljev Janka Žirovnika in Trošta Ivota iz Tomišlja, z redom Sv. Save V. St. Z veseljem je obvestil o tem odlikovanju oba odlikovanca in konferenco ter ima je nato pripel visoki odlikovanji. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika je bilo globoko vsestransko dovršeno. G. nadzornik je pokazal, da pozna vrline učiteljstva, pozna težkoče, s katerimi se ima boriti naš stan. Pokazal je, da ve ceniti trud učiteljstva, ki vrši v polnem obsegu svoje delo. Z iskreno hvaležnostjo v svojem srcu je sprejel učiteljstvo poročilo tov. g. nadzornika, ki nam je vedno le vsestransko najboljši prijatelj in tovariš. Nato so sledila poročila poročevalcev. O temi »Kako poglobljaj uč. edinstvo Slovencev s Srbi in Hrvatji v šoli in izven šole?« je poročal izčrno in temeljito tov. nadučitelj Mikuz Val. iz Brezovice. Tov. Alojzij Novak, meščanski učitelj v Ljubljani je poročal o »Risaniu na osnovni šoli«. Poročilo je bilo vsestransko dobro zamisljeno, polno praktičnih navodil, katere bode učiteljstvo prav dobro uporabljalo pri pouku. Risbe, izgotovljene na osnovni šoli v Mostah, so pokazale kako lep uspeh se doseže potom podrobnega učnega načrta, ki ga je sestavil tov. poročevalec. O temi »Katero knjigo pred. vsebine sem prečital, kako jo bom uporabljal pri pouku in vzgoji«, sta poročala tov. Perovšek iz Rakitne ter tov. Marica Flegova, učiteljica srbohrvaščine na osnovni šoli pri D. M. v Polju. — Obe poročili posebno zadnje v srbohrvaščini, ste bili sprejeti z dolgo trajnim odobravanjem. Nato so se izvršile volitve v knjižnični in stalni odbor ter poročevalcev šolskih vrtov.

— Zborovalce v Ptui opozarjamo na razstavo deške meščanske šole v Mariboru, ki obsega vse šolsko delo. Razstava kaže velikanski razvoj meščanskih šol in je za vsacega učitelja velepončna. Posebno omenjamo deška ročna dela, ki so tu prvokrat sistematično razstavljena. Naj bi čimveč zborovalcev iz Ptuja napravilo kratko pot v Maribor da ogleda to razstavo, ki je prav iz tega vzroka otvorjena do 8. julija.

— Kateri učitelji bi hoteli ali sam ali tudi z družino preživeti čas velikih počitnic v Zagrebu, naj odstopi v zameno svoje stanovanje na deželi. Tozadevne oglase je poslati na gđ. Slavco Popović, Zagreb — Preradovičeva ul. 25.

— Državno žensko učiteljsko v Ljubljani je šelo v preteklem šolskem letu 190 gojenk. Šolsko leto se je zaključilo 28. junija s sledečim uspehom: prvi red z odliko je dobilo 67, prvi red 112, ponavljalni izpit pa 6 gojenk. Zaostala ni nobena. Vseh 53 gojenk IV. letnika se je udeležilo zrelostnega izpita z že znanim uspehom. Istočasno se je zaključilo šolsko leto tudi na dekliški vladnici in v otroškem vrtcu.

— f Ferjanič Savez. Ljubljanski član(ice), ki so vložili zaradi Djačkih legitimacij, naj jih dvignejo v pisarno Strokovnega tajništva.

— k Letno poročilo I. mestne deške šestrazredne osnovne šole v Ljubljani v šolskem letu 1922/23. Sestavil ravnatelj

Jakob Dimnik. Vsebina: Prva jugoslovanska kraljica. — f dr. Ivan Tavčar. — Učiteljski zbor. — Imenik učencev. — Kronika. — Posebno primerne za mladino so anekdote iz časa bivanja kralja in kraljice v Sloveniji. Posebno zadnja »Kralj Aleksander I. pri deželnem cestarju. Jož. Šmucu na Malem Ločniku pri Turjaku« zelo ugaja.

Polemika.

BODIMO RESNI.

(Odgovor.)

Ker se utegne zgoditi da še kdo kaj citira iz mojega »pisma«, sem primoran ugotoviti da slovniških in drugih pogreškov nisem zakrivil jaz.* To velja tudi za stavek, ki ga je postavil tov. Šega na čelo svojega članka.

Kaj drugega odgovarjati na ta članek ne čutim povoda, kajti pri nadaljevanju bojnih metod pri katerih se človeku oripeti da celo sam sebe obglavi, bi bilo nazadnje preveč mrtvecev in nikogar ki bi se veselil zmage. Naj se tov. Šega v prihodnje v svojih kritikah ne poslužuje staroveškega plurala maiestatis, ki zavaja k mnenju da govori kot oficiozus »Učit. Tovariša«, in rad, zelo rad ga pustim pri miru.

Da je tov. Šega tudi za akademsko izobrazbo učiteljstva jemljem na znanje, iz njegove kritike na tega seve nisem mogel sklepati. Kako to svoje stališče spravi v sklad z nazori dr. St. Rapčeta, je njegova stvar.

Pod poglavjem: Bodimo resni! pa se bo dala ko bodo enkrat vse pušice izstreljene zapisati še marsikatera pametna beseda o potrebi, da se v stanovski politiki osamosvojimo od tradicij tujega izvora in delamo po svoji pameti.

R. M.

* Opomba: Dragevolje ugotavljam, da je v navedene članke prišlo nekaj napak ki so tehniškega značaja. Tako n. pr. se je vrnila v list napaka »narodnega telesa« namesto »narodnega etosa«. Ker uredništvo ne opravlja zaradi nedostajanja časa korekture lista obsebiamevno tudi ne nosi tozadevno odgovornosti.

Naša gospodarska organizacija.

VABILO

k rednemu običnemu zboru društva »Učit. samopomoč« ki se bo vršil dne 8. julija 1923 ob pol 8. zjutraj v risalnici »Mladike« v Ptui s sledečim vzporedom:

1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev.
2. Predlogi iz odbora in nadzorstva.
3. Volitve.
4. Slučajnosti.

Odbor.

NB.: Če bi občni zbor ob pol 8. uri ne bil sklenjen se skliče čez pol ure drugi, ki je sklenjen pri vsakem številu navzočih društvenikov (§ 12. društvenih pravil).

—g Učiteljstvo mariborske oblasti ponovno opozarjamo da se vrši občni zbor »Učit. doma v Mariboru« v Ptui ob priliki zborovanja UJU, in sicer dne 8. julija 1923 točno ob 8. uri zjutraj v prostorih kjer se bode vršila glavna skupščina.

—g Rezervni sklad. Prostovoljni organizacijski davek — 1923. (Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918). 6. izkaz. 123 Din: Prudič Ana — Cerknica. Vrla tovarišica je zapisala na kuponu poštne nakaznice: »Pošljam znesek 123 Din za rezervni sklad od učiteljstva iz Grahovega. Igavasi in Cerknice«. Prav tako tudi! Hvala! Gotovo na je znano, da ima v vsakem okrajnem učiteljskem društvu tov. predsednik naše poštne položnice. 10 Din: Alojzij Račič — Ljubljana. Današnji izkaz 133 Din Prej izkazanih 3277 Din. Skupaj 3410 Din. — Ivan Petrič Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Po sklepu lista.

DRUGA IZJAVA MINISTRA PROSVETE V ZADEVI PRAGMATIKE.

Potek naše zadeve, ki jo omenjamo v uvodniku, se je obrnil nam v prid. »Narodna Prosveta« poroča v 49. številki sledeče:

G. minister prosvete je izjavil, da je prevladalo v vladi in v klubu skupščinske večine mišljenje: da je treba z novim uradniškim zakonom hkrati rešiti materialno vraščanje vseh državnih uradnikov, izvzemši oficije. Z ozirom na to se bodo plače učiteljev kakor vseh ostalih državnih uradnikov regulirale s tem zakonom.

G. minister hoče osebno delovati na to, da bodo učiteljske plače napram državnemu uradništvu s fakultetno izobrazbo v razmerju 3:4, kakor je to v spomenici UJU utemeljeno.

Člen 224., kateri ruši stalnost in pravico stalnosti po dekretu in oddalil potom razpisa, vsekakor ostane. G. minister je izjavil, da bo on skrbel za to, kolikor je v njegovi moči, da bodo učitelji najmanj deležni nepriljemosti te določbe. Delovati hoče na to, da se v radikalnem klubu ventilira vprašanje postavljanja učitelstva po ukazu in je že minister za izjednačenje zakonov, g. Trifković, izjavil, da je voljan na to pristati.

»Narodna Prosveta« prinaša v tem oziru poseben apel na učitelje-poslance, ki pripadajo skupščinski večini.

+pov. Delegati na pokrajinski skupščini v Ptuj.

XXXII. Logaško društvo. Delegati: 93. Punčuh Leopold — Gor. Logatec. 94. Stravs Karol. 95. Škubec Jakob — Grahovo. — Namestnice: 91. Vilarjeva Marija — Izavas. 92. Likarjeva I. — Rak. 93. Medičeva M. — Cerknica.

+pov. Samopomoč ima svoj občni zbor v nedeljo 8. junija v Ptuj, in sicer v Mladki. Člani, ki pridejo na skupščino, naj se ga udeležijo polnoštevilno.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+KAMNIŠKO UCITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v sredo, dne 16. maja 1923 v šolskem posloju v Jaršah ob udeležbi 50 članov in članic.

Otvoritev. Tovariš predsednik Tomo Petrovec je otvoril zborovanje in pozdravil navzoče. Omenil je med drugim, da pogreša še mnogo tovarišev, ki bi se lahko udeležili učiteljskega zborovanja. Zapisnik zadnjega zborovanja se je prečital in odobril. Nato je tovarišica blagajničarka imenom navedla vse one, ki še niso poravnali članarine.

Predavanje. Druga točka dnevnega reda je bilo predavanje tovariša Ernesta Tirana iz Moravč »O vzgoji značaja«. V imenu vseh se je tovariš predsednik zahvalil predavatelju ter izrazil željo, da bi tovariš Tiran priobčil zanimivi referat v »Popotniku«.

Slučajnosti. Društvo je na predlog tovariša Germeka sklenilo opozoriti vse one tovariše in tovarišice ki službujejo onkraj Kamnika, in sicer v Špitaliču, Zgornjem Tuhinju, Šmartnem in Št. Gotardu naj se letno vsaj enkrat udeležijo učiteljskega zborovanja, in sicer onega v Kamniku. Nadalje naj se, ker se vsled oddaljenosti ne morejo redno udeleževati zborovanj, ustanove svoj učiteljski krožek. Zborovani tega krožka se bodo po možnosti vedno udeleževali sosedno tovarišstvo.

Predlogi. Okrajnemu šolskemu svetu v Kamniku se sporoči da je društvo predlagalo naj se v ponavljajni šoli opusti pisanje dnevnika. UJU poverjenstvo Ljubljana naj se sporoči da je društvo predlagalo, naj bosta dnevnik in tednik pri vsakdanji šoli združena.

Nadalje se sporoči UJU poverjenstvo Ljubljana, naj se na merodajnem mestu informira o sledeči stvari: Na neki šoli v okraju se je pri nadzorovanju podpisal krajni šolski nadzornik na uradni sni. Prosimo da se naše društvo obvesti, ako ima krajni šolski nadzornik pravico isto storiti.

Društvo je nadalje predlagalo, naj se odlok pokrajinske uprave, oddelek za prosveto in vero z dne 27. februarja 1923, št. 763 izpremeni v toliko da naj bo prispevek za nabavo učil in za pomnoževanje knjižnic desetkrat večji od vsote, ki je navedena v imenovanem odloku. Ta predlog se pošlje UJU poverjenstvo Ljubljana, naj na merodajnem mestu posreduje, da se ta predlog izvede.

Zaključek. Društvo je sklenilo, da se vrši prihodnje zborovanje meseca junija v Kamniku.

H koncu se je tovariš predsednik zahvalil zborovalcem in predavatelju ter zaključil zborovanje.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je zborovalo dne 24. maja t. l. v deški meščanski šoli.

Tov. predsednik otvori zborovanje in pozdravi navzoče. Poroča o ogledu vrtnarije g. Džamonje in o prihodu slušateljev viš. pedagog. šole v Zagrebu. Nato prečita došle donise.

Volitev delegatov: Za pokrajinsko skupščino v Ptuj so bili izvoljeni za delegate tovariša Tomažič, Malenšek in tovarišica Mlinarič, za namestnike tovarišici Tomažičeva M. in M. Bračičeva in tovariš Brumen. Za predsednika Klemenčič — namestnik tov. Vodenik. Za časniškarski odsek tov. Hren, za odsek učiteljskihnikov tov. Kožuh.

Za glavno skupščino v Ljubljani sta bila izvoljena za delegata tovariša Hren in Klemenčič, za namestnika tov. Tomažič in tovarišica Azmanova.

Tov. Tomažič predlaga naj se predlogi za skupščino pošljejo odboru, da bo o njih razmotrival in jih odposlal.

Tov. Hren predlaga da se k dotični seji povabi tudi tovariše(-ice), ki se zanimajo zato. Predloga se sprejmeta.

Sledilo je predavanje tov. Klemenčiča: »Domožnanstvo v ožjem in širšem pomenu«. Navzoči so z zanimanjem sledili predavatelju ki je podal mnogo lepih misli in uvaževanja vrednih migljajev tičočih se pouka v domožnanstvu.

Slučajnosti: V »Akcijski odbor« sta bila izvoljena tov. Cibic in Malenšek.

Sklene se, da napravi društvo izlet v Št. Ilj. Po zborovanju je imel šestanek odsek »Ferijalnega Saveza«, kjer je poročal tov. Pirč.

+ UCITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO je zborovalo v soboto dne 2. junija 1923. Udeležba je bila prav dobra kajti zbralo se nas je nad 100 stanovskih tovarišic in tovarišev.

Predsednik društva je točno pozdravil navzoče posebej še g. vseučilišnega profesorja dr. Fr. Webra, ki je nadaljeval svoje predavanje o »Moralnem dobru in zlu«. Temeljito globoko zamišljeno predavanje je sprejelo učitelstvo z dolgotrajnim odobravanjem in s srčno zahvalo predsednika.

Nato je poročal predsednik o društvenem delovanju v preteklem letu. Članov ima društvo 131: določila se je članarina za leto 1923. Nekateri člani so plačali že društveno članarino, drugi polovico: par članov še dolguje članarino za leto 1922. Društvo ima deficit, to na vsled izdatkov stroškov za delegate povodom zborovanja v Sarajevu: ta dolg se bode poravnal s članarino. Pregledovalca računov tovarišica Antončičeva in tov. Smole iz Borovnice sta pregledala račune in našla iste v popolnem redu. Nato je poročal predsednik o važnejših dogodkih na šolskem in prosvetnem polju. Bodril je učitelstvo k vztrajnemu delu, priporočal še posebej »Slovensko Šolsko Matico« katere člani naj bodo vsi učitelji in vse šole. Ker je okraj prevelik za enega samega poverjenika obdrži sedanjí poverjenik severni del okraja notranjski del pa prevzame tovariš Vuk iz Vrhnike.

Sledila je volitev novega odbora. Predsednik je omenjal, da nove izvolitve nikakor več ne bode sprejel. Letos praznuje že 50letnico učiteljevanja ter bi si rad malo odpočil. Rad bode pomagal tudi vnaprej društvu ter mu stal ob vsaki priliki kakor do sedaj, na strani. Novi odbor je bil voljen na predlog tovariša Breganta sledeči: predsednik: tov. Korbar Avgust, podpredsednik: tov. Trošt Ivo; tajnik: tov. Mihelič Viktor; blagajničarka: tovarišica Golobova Adela; odborniki: Arnšek Ivan, Urbančič Anton, Macarol Ivan.

Delegatom za skupščino so bili izvoljeni: tov. Mihelič Viktor, tovarišica Sekula Martina, Arnšek Ivan; namestnikom pa: Trošt Fran. D. M. v Polju, Einskieler, Št. Jurij Pavletič.

Pri slučajnostih se je oglašil tovariš Trošt Ivo. Slavi je predsednika tov. Janke Žirovnika, ki obhaja letos 50letnico svojega delovanja. Vrli, dolgoletni predsednik je neumorno deloval za prosveto naroda in za prosveto ljudskega šolstva. Posvetil se je z vso vmeno in ljubeznijo učiteljskemu stanu, kajti vedel je, da je učiteljski stan najvažnejši med vsemi stanovi. Živel je vedno šoli, svojemu stanu, svoji domovini, narodu in mladini kot najboljši oče. Mi ki smo delovali z njim, vemo kaj nam je bil naš predsednik, dobro vemo ceniti njegove zasluge za slovensko učitelstvo in za naš narod. Preboleti je moral mnogo krivic: a ravno te in njegovo neumorno delo so vodile ono veliko ljubezen, s katero se ga oklepamo še posebej danes, ko slavimo 50letnico njegovega delovanja. Predlog tov. Trošta, naj se imenuje tov. Žirovnik prvim častnim članom našega društva, je zbrano učitelstvo sprejelo z dolgotrajnim odobravanjem katero dolgo časa ni poleglo. — Ginien se je naš vrli predsednik zahvaljeval zbranemu učitelstvu, ki ga je

imenovalo prvim častnim članom društva. Obljubil je, da bode še tudi naprej deloval z vsemi svojimi močmi v prosveti delovnega slovenskega učiteljstva, našega vrliga naroda in naše lepe, večne Jugoslovanske domovine. — Našemu vrlému jubilaru, odličnemu našemu predsedniku, še na mnoga leta.

+ RADOVLJSKO OKRAJNO UCITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 9. t. m. na Bledu. Vkljub neznosni dragini se je zborovanja udeležilo 45 članov. V pozdravu pojasni tov. predsednik tudi razmere v akcijskem odboru in o svojem stališču do njega.

Predavanje: Tov. Schiffrer poroča o Jovanovičevem referatu »Temelji UJU« in stavi tozadevne predloge. Po poročilu bi se lahko razvila temeljitejša debata nego se je.

Delegati. Za pokraj. skupščino v Ptuj sta bila izvoljena: 1. Leopold Baebler; namestnica: Poldi Jeglič-Breznica. 2. Egidij Schiffrer; namestnica: Mara Petrovič — Bled. Za glavno skupščino v Ljubljani pa: 1. Ivan Šega — Jesenice; namestnica: Pavla Semen.

Slučajnosti: Tu se je sklenilo, da se na okrajni učiteljski konferenci, ki se vrši 20. t. m. volita zopet stari knjižničar in stalni odbor.

Glede Ferijalnega Saveza se učitelstvo izjavi da se letos ne interesira za njegove olajšave, ker so dovoljene le skupinam po 5 oseb.

Rad volitve poročevalcev na okrajni konferenci je društvo zavzelo svoje stališče.

Tov. Ivan Šega predlaga, da naj učitelstvo vloži na merodajno mesto protest radi nameravane ukinitve meščanske šole na Jesenicah. Nasprotno naj se otvori tudi 4. razred.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu J. L. — K.: Vaš dopis smo poslali avtorju, ker v listu mu ne moremo dati »slovnških lekcij«. Se pa tudi ne strinjamo z Vašimi izjavami.

Varujte otroke!

Če so razdrapani že Vaši živci, obranite pred tem vsaj deč! Otroci naj pijejo le »ŽIKO«!

V korist »Jugoslovanske Matic«!

„IDES“ Prašek za črnilo

raztopljiv v mrzli vodi, prekaša vse tu- in inozemske izdelke in tekoče ekstrakte!

„IDES“ Črnilo v obliki papirja za uradnike in učence. Za več kot 100% cenejši kakor tekoče črnilo!

„IDES“ Antracen in kovinasta črnila. Zahtevajte vzorce in cenike, kateri se pošiljajo brezplačno.

„IDES“ tvornica kemičnih izdelkov Tacen pri Ljubljani.

Račun UJU poverjenstvo Ljubljana za l. 1922.

Prejemki.		Denarni promet.		Izdatki.	
	Din p		Din p		Din p
1. Račun blagajne	20298 94	1. Račun tiskarne	108539 50		
2. Račun članarine in naroč.	155218 07	2. Račun nagrad	10991 46		
3. Račun inseratov	3719 17	3. Račun poštnin	9153 30		
4. Vplačila strank po tiskar.	122 —	4. Račun poštnine	10980 82		
5. Račun naložb	16000 —	5. Račun tiskovin	3511 70		
6. Račun obresti	350 —	6. Račun udnine centr. Beograd	9634 80		
7. Volilo Hran. in pos. Učit. konv.	150 —	7. Prehodna izplačila	7602 50		
8. Prehodna vplačila	3182 —	8. Račun naložb	20500 —		
		9. Račun posojil	16500 —		
		10. Gotovina blagajna 31. dec 1922	1626 10		
	199040 18				199040 18

Aktiva.

Bilanca za dne 31. decembra 1922.

Pasiva.

	Din p	Din p		Din p	Din p
1. Gotovina koncem leta 1922		1626 10	1. Račun tiskarne:		
2. Naložbe:			a) Učiteljski tovariš	11676 81	
a) Hranila in posoj. Učit.			b) Popotnik	562 50	12239 31
konv.	12671 64		2. Odpis knjižnih terjatev		39837 —
b) Kmetijska posojilnica	652 50		3. Račun „Zvončka“:		
c) Poštna hranila. Dunaj	377 39		Prijamankljaj		53171 —
d) Deleži	2287 50				
e) Čekovni račun	12532 87	28521 90			
3. Posojila zavodom		16500 —			
4. Vrednostni papirji		5000 —			
5. Inventar		15 —			
6. Izguba		53584 31			
		105247 31			105247 31

Luka Jelenc,
poverjenik l. r.

Bogomir Fegic,
blagajnik l. r.

Račun pregledal in v redu našel dne 30. junija 1923.

Zdravko Kovač, l. r.

Proračun UJU poverjenstvo Ljubljana za upravno leto 1924.

Predmet		Stroški		Dohodki	
		Posamez.	Skupaj	Posamez.	Skupaj
1. Učiteljski tovariš:					
a) Tisk lista		101587			
b) Poština		7795			
c) Naslovi		3500	112882		
2. Popotnik:					
a) Tisk lista		37584			
b) Poština		2000			
c) Naslovi		1500			
d) Nagrada uredniku		1000			
e) Nagrada sotrudnikom		3500	45584		
3. Uprava listov (Učiteljski tovariš, Popotnik, Zvonček)			6000		
4. Nagrade:					
a) Poverjenstvo		3000			
b) Tajništvo		1000			
c) Blagajništvo		1000			
d) Uredništvo		1000			
e) Potnine k sejam in skupščinam		12000			
f) Poština in tiskovine		1500	19500		
5. Članarina centrali v Beograd:			15000		
6. Članarina:					
a) 2200 članov a 80 Din				176000	
b) 160 " " 20 "				3200	
c) 90 " " 40 "				3600	182800
7. Inserati:					10000
8. Naročnina Učiteljskega tovariša in Popotnika:					6500
		Skupaj	198966		199300
		Dohodki	199300		
		Stroški	198966		
		Prebitok	334		